

ระบบใบกำกับการขนส่งในการบริหารจัดการกากอุตสาหกรรม

โดย นายสุรณ อยู่เกตุ วิศวกร 8ว ผู้อำนวยการส่วนกำกับการขนส่ง
นายวณัฏ์ ประยูรพรหม วิศวกร 7ว ส่วนกำกับการขนส่ง

สืบเนื่องมาจากพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ.2535 กระทรวงอุตสาหกรรม จึงได้ออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ.2547 กำหนดให้ของเสียอันตรายที่เป็นวัตถุอันตรายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมโรงงาน อุตสาหกรรม ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ.2535 ต้องปฏิบัติในเรื่องระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย โดยผู้ก่อกำเนิด ของเสียอันตรายแบ่งออกเป็นสองขนาด คือ ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตราย ตั้งแต่ 1,000 กิโลกรัม ต่อเดือนขึ้นไปเป็นขนาดใหญ่ ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายตั้งแต่ 100 กิโลกรัมต่อเดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 1,000 กิโลกรัมต่อเดือน เป็นขนาดกลาง สำหรับผู้มีไว้ในครอบครองของเสียอันตราย ไม่เกิน 100 กิโลกรัมต่อเดือน ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ดังกล่าว ลำดับต่อมา คือ ผู้ขนส่งของเสียอันตราย ซึ่งหมายถึง ผู้ขนส่งตามประกาศมติ คณะกรรมการวัตถุอันตราย เรื่อง การขนส่งวัตถุอันตรายทางบก พ.ศ.2545 ในส่วนของผู้เก็บ รวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตราย หมายถึง ผู้มีไว้ในครอบครองของเสียอันตราย อันได้แก่ โรงงานปรับปรุงคุณภาพของเสียอันตรายรวม โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการนำ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ไม่ใช่แล้ว หรือของเสียจากโรงงานมาผลิตเป็นวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยผ่านกรรมวิธีการผลิต ทางอุตสาหกรรม โรงงานเผาของเสียอันตราย โรงงานกำจัดมูล ฝอยติดเชื้อ โรงงานเก็บรวบรวมและกำจัดกากกัมมันตรังสี สถานีขนถ่ายของเสียอันตราย สถานที่ เก็บรวบรวมของเสียอันตราย

ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตราย ผู้ขนส่งของเสียอันตราย ผู้เก็บรวบรวมบำบัดและ กำจัดของเสียอันตราย มีหน้าที่ต้องแจ้งเพื่อขอมิเลขประจำตัวตามแบบกำกับการขนส่ง-01 ท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ดังกล่าว โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรมจะออกเลขประจำตัว เพื่อใช้ในการติดตามการขนส่งของเสียอันตราย ตามระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย

ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายขนาดใหญ่ และขนาดกลางที่มีไว้ในครอบครอง ของเสียอันตราย สามารถครอบครองของเสียอันตรายได้ไม่เกินระยะเวลาดังนี้ คือ กรณีขนาดใหญ่ เก็บของเสียอันตรายไว้ได้ไม่เกินเก้าสิบวัน กรณีขนาดกลางเก็บของเสียอันตรายไว้ได้ไม่เกินกว่า หนึ่งร้อยแปดสิบวัน โดยทั้งสองกรณีเริ่มนับตั้งแต่วันแรกที่มีไว้ในครอบครอง และหากไม่สามารถ

/ ดำเนินการ....

ดำเนินการตามระยะเวลาข้างต้นได้ ต้องแจ้งให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบและปฏิบัติตาม
คำแนะนำของกรมโรงงานอุตสาหกรรม รวมถึงในระหว่างมีไว้ในครอบครองของเสียอันตราย
ให้จัดทำบัญชีเกี่ยวกับรายละเอียดของเสียอันตรายที่อยู่ในความครอบครองของตนให้เป็นปัจจุบัน
ทุกสามสิบวัน ใช้ภาชนะที่เหมาะสมตามประกาศคณะกรรมการวัตถุอันตราย เรื่อง การขนส่ง
วัตถุอันตรายทางบก พ.ศ.2545 ตรวจสอบสถานที่เก็บทุกสัปดาห์ จัดทำแผนมาตรการป้องกันกรณี
เกิดอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินภายในสี่สิบห้าวันเมื่อได้รับเลขประจำตัว จัดหาอุปกรณ์สำหรับป้องกัน
อุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นจากการรั่วไหล ลูกไหม้และเกิดการระเบิด รวมทั้งให้ปฏิบัติ
ตามคำแนะนำหลักเกณฑ์และวิธีการอื่น ตามที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด

การจัดทำใบกำกับการขนส่งของเสียอันตราย ให้ผู้ถือกำเนิดของเสียอันตรายจัดทำ
เมื่อจะทำการขนส่งของเสียอันตราย โดยกรอกข้อมูลลงในใบกำกับการขนส่งของเสียอันตรายตาม
แบบกำกับการขนส่ง-02 ท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ดังกล่าว ส่งมอบใบกำกับการขนส่ง
และคู่มือรวมหกฉบับให้ผู้ขนส่งของเสียอันตรายลงรายละเอียดและลงชื่อ จากนั้นเก็บคู่มือ
ลำดับที่สองไว้อย่างน้อยสามปี ส่งคืนฉบับลำดับที่หนึ่ง คู่มือลำดับที่สี่ ห้า และหก ให้ผู้ขนส่ง
ของเสียอันตราย ส่งคู่มือลำดับที่สาม ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม ผู้ขนส่งของเสียอันตรายต้อง
ตรวจสอบความถูกต้องของรายละเอียดในใบกำกับการขนส่งของเสียอันตราย ที่ผู้ถือกำเนิด
ของเสียอันตรายจัดทำ ก่อนลงรายละเอียดและลงนามในใบกำกับการขนส่งของเสียอันตรายทั้งหมด

เมื่อเคลื่อนย้ายของเสียอันตราย ผู้ขนส่งของเสียอันตรายต้องขนส่งของเสีย
อันตรายไปยังสถานที่รับกำจัด ตามที่ระบุไว้ในใบกำกับการขนส่งของเสียอันตรายให้เร็วที่สุด
โดยเก็บไว้ได้ไม่เกินสิบวัน หากเกินกำหนดต้องแจ้งกรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบและปฏิบัติตาม
คำแนะนำของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ในขณะที่ทำการขนส่งให้นำต้นฉบับ คู่มือลำดับที่สี่
คู่มือลำดับที่ห้า และคู่มือลำดับที่หก ของใบกำกับการขนส่งไปด้วยขณะขนส่ง จากนั้นให้
ผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายตามที่ระบุในใบกำกับการขนส่งของเสียอันตราย
ลงลายมือชื่อและรายละเอียดการรับกำจัด ผู้ขนส่งของเสียอันตรายต้องเก็บคู่มือ ลำดับที่สี่ไว้
อย่างน้อยสามปี ผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายต้องตรวจสอบความถูกต้องของ
รายละเอียดในใบกำกับการขนส่งของเสียอันตราย ก่อนลงรายละเอียดและลงนามในใบกำกับ
การขนส่งของเสียอันตราย ส่งคู่มือลำดับที่หก ให้ผู้ถือกำเนิดของเสียอันตราย ส่งคืนฉบับ
ลำดับที่หนึ่ง ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม และเก็บคู่มือลำดับที่ห้าไว้อย่างน้อยสามปี

กรณีมีอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินหรือของเสียอันตรายรั่วไหล หรือเกิดการลุกไหม้ ระหว่างการขนส่งก่อให้เกิดเหตุการณ์ดังนี้คือ มีผู้ได้รับบาดเจ็บสาหัส เกิดความเสียหายต่อ ยานพาหนะรวมเกินสองล้านบาท ต้องอพยพคน ต้องปิดการจราจร ต้องเปลี่ยนกำหนดการเดินทางไฟ หรือเครื่องบิน เกิดการแพร่กระจายของวัตถุกำมันตรังสี หรือวัตถุที่ทำให้เกิดโรค ของเสียอันตราย ปริมาณสัณยชีววิทยาเพิ่มขึ้น หรือปริมาณสารพิษเพิ่มขึ้น รั่วลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ กรณีที่ผู้ขนส่งของเสียอันตรายไปสามารถระงับเหตุได้ ให้ผู้ขนส่งของเสียอันตรายรายงานตาม แบบกำกับการขนส่ง-03 ทำข้อมติกระทรวงอุตสาหกรรม ดังกล่าว ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม ทราบภายในเจ็ดวัน และเก็บสำเนารายงานไว้อย่างน้อยสามปี

กรณีรายชื่อและปริมาณของเสียอันตรายไม่ตรงกับรายการในใบกำกับการขนส่ง ของเสียอันตรายให้ผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายรับของเสียนั้นไว้ก่อน และแจ้ง ให้ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายทราบทันที โดยผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายต้องรับผิดชอบค่าเสียหาย และค่าใช้จ่ายสำหรับการเก็บรวบรวมกำจัดของเสียอันตรายในระหว่างการเจรจาต่อรอง ค่าใช้จ่าย ส่วนที่เพิ่มสำหรับการบำบัดและกำจัดและค่าใช้จ่ายอื่นตามสมควร หากไม่สามารถหาข้อยุติได้ ภายในสิบห้าวัน ให้ผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายแจ้งกรมโรงงานอุตสาหกรรม ตามแบบกำกับการขนส่ง-04 ทำข้อมติกระทรวงอุตสาหกรรมดังกล่าว

กรณีผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายส่งของเสียอันตรายไปกำจัด โดยไม่ได้จัดทำ ใบกำกับการขนส่งของเสียอันตรายตามแบบกำกับการขนส่ง-02 ทำข้อมติกระทรวงอุตสาหกรรม ดังกล่าว ให้ผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตราย แจ้งกรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบ ตามแบบกำกับการขนส่ง-05 ทำข้อมติกระทรวงอุตสาหกรรมดังกล่าว ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันรับของเสียอันตรายไว้กำจัด

ผู้ขนส่งของเสียอันตราย ได้รับการยกเว้นไม่ต้องจัดทำใบกำกับการขนส่ง วัตถุอันตราย ตามประกาศมติคณะกรรมการวัตถุอันตราย เรื่อง การขนส่งวัตถุอันตรายทางบก พ.ศ.2545

กรณีผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตราย ไม่ส่งคืนคู่มือใบกำกับการ ขนส่งของเสียอันตราย ลำดับที่หก ภายในสิบห้าวันนับแต่วันส่งมอบของเสียอันตรายให้

/ ผู้ขนส่งของเสีย...

ผู้ขนส่งของเสียอันตราย ให้ผู้ถือกำเนิดของเสียอันตราย แจ้งกรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบ
ตามแบบกำกับการขนส่ง-08 ทำัยประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมดังกล่าว

ผู้ถือกำเนิดของเสียอันตราย และผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตราย
ต้องจัดทำรายงานประจำปี เพื่อรายงานสถานะของผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตราย
ปริมาณและการจัดการของเสียอันตรายที่รับมากำจัดในแต่ละปี ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบ
ปีละหนึ่งครั้ง ภายในวันที่ 1 มีนาคม ของทุกปีตามแบบกำกับการขนส่ง-06 และ แบบกำกับ
การขนส่ง-07 ทำัยประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมดังกล่าว